

ZUZANA HOLČÍKOVÁ

HRA
na
DRUHOU

a autreo

HIRA
na
DRUHOU

ZUZANA HOLČÍKOVÁ

a& autreo

Věnováno milovanému
synovi Vojtovi.

*„Věř, že život je hra, ve které i silní,
chytří a bohatí prohrávají.*

Ale ty máš nohy, tak běž!

Máš odvahu, tak se nezastavuj!

A máš obrovské srdce, tak bojuj!“

I. PO LETECH

Líné letní ráno. Stála jsem jako každý všední den v tomhle zatraceně smolném měsíci na autobusové zastávce a přemítala o tom, jak se člověk musí v dnešním světě obejít bez auta. Už nějaký rok jsem na té zastávce nestála, protože jsem jednoduše nepotřebovala. Jak je to fajn, hodit kabelku jen tak na sedadlo spolujezdce, nastartovat auto, odpíchnout se od baráku a nikam se takhle po ránu stovky metrů neplahočit. Nečekat na většinou opožděný spoj, bez záruky, že alespoň jedenkrát dojedete do práce včas.

V ruce jsem držela mobilní telefon, ale nějak mě nenapadlo se do něj dívat. Obvykle si procházím nové i staré zprávy. Přemýšlím, zda jsem je četla, kdy a jestli vůbec. Stává se mi totiž, že v tom množství často opomenu důležitost těch opravdu podstatných informací. Vlivem stále se rozmáhající mobilní komunikace mě pak překvapí fakt, jak si člověk velice rychle vymezí okruh lidí, důležitých lidí a záležitostí s nimi spojených, které si zaslouží okamžitou zpětnou vazbu. Na místech, jako je zrovna zastávka, to dělávám spíš z nečinnosti. Abych tak jednoduše zaplácla čas navíc, který mi zbývá, než nastoupím do autobusu.

To ráno jsem ale koukala pouze na černý displej. Asi dlouho. Nějak jsem ztrácela pojem o čase. Pak jsem ucítila jemné zaklepání na rameno. „Jsi to ty?“ vykulila na mě rozzářené oči. „Lekla jsem se nejdřív, že se pletu... To víš, takhle po ránu,“ zasmála se nahlas. „Ahoj, Nelo!“ Byla to Romana. Moje spolužačka ze střední školy.

„Jejku, co ty tady? Ahoj!“ vzpamatovala jsem se.

„Bydlíme kousek odtud, na vršku, v těch řadových domech. Jeden jsme si s Robertem koupili,“ znovu se na mě mile usmála. Ani si ji snad nepamatuji s jiným výrazem. Pořád stejně optimistická premiantka třídy.

Provdala se hned po škole za nějakého informatika. Neskutečně ji prý uháněl. Aspoň tak jsem to slyšela já. Vždycky na mě působila trochu jinak. Uměla se rychle nadchnout pro věc, ale i stát pevně nohama na zemi. Jako by se v ní občas bily dvě osoby. Dvě ženy, dvě zvláště se doplňující ženské bytosti. Ačkoli se naše cesty po střední škole zcela rozešly, věci a zážitky kolem ní a v jejím podání mi utkvěly v paměti.

„Ty ses sem vrátila hned po vysoký, vid?“ vyhrkla na mě, jako by tušila, o čem přemýšlím. Bloumala jsem ve vzpomínkách a bylo to na mně pochopitelně vidět.

„Ano, vlastně ano,“ odpověděla jsem stručně. A hned jsem se zeptala i já: „Jezdíš z týhle zastávky každý ráno? Je to docela velká náhoda.“ Pořád jsem hledala nějaká logická vysvětlení. Pro všechno.

„Ne, ne. Spala jsem na dnešek u kámošky. Tady kousek odsud a... za chvíli by mě tu měl naložit syn,“ vyhrnula si rukáv

a zadívala se na hodinky, „už je doufám na cestě,“ znejistěla. „Jezdí se mnou teď každé ráno k nám do tiskárny na brigádu. Pravá sezóna mu začíná zase až v půlce srpna.“

Vodopád slov a informací, jež jsem takhle zrána nestíhala vůbec pobírat. Najednou jsem zase neměla pojem o čase ani prostoru. Spolužačka ze střední a mně tady neseděl úplně obyčejný věk. Dívala jsem se na ni a vůbec netušila, o čem a o kom to vlastně mluví.

„Aha,“ polkla jsem na sucho. „Ty už máš tak velkého syna?“ vykoktala jsem zvědavě. Trochu netaktní otázka, pravda!

Ale ona to vzala naprosto suverénně. „Ano, jeden z těch hodně podařených hříchů mého mládí,“ bez váhání odpověděla, a i když jsem si byla naprosto jistá, že za tím nebyla ani špetka ironie, zasmála se. Tomu, co na sebe právě bez rozpaků prozradila.

„Já jsem teď tři týdny bez auta, čekám na náhradní díl, a tak se dopravuju do práce bussem. Už jsem tomu odvykla. Ach jo!“ povzdychla jsem si nahlas. Možná i proto, že jsem se sama dobrovolně připravila o jeden určitě peprný příběh z jejího mládí. Ale už to mi nepřišlo zrovna vhodné.

„Jo tááák,“ podivila se. „A jinak? Co rodina a vůbec?“ otočila se na mě celá.

„Jakž takž to jde. Mám dva kluky. Oba dávno školou povinný. Michal s námi teď nežije.“ Ani nevím, proč jsem jí tuhle osobní informaci vlastně sdělovala. Asi proto, že se tak nějak nabízela.

„Tak možná to není někdy od věci, ne?“ Reakce, kterou jsem rozhodně nečekala. Úplně mě vykolejila. Byla jsem docela mimo.

„Ano, když se to tak vezme. Přestala jsem to jednou provždy řešit.“ Sice to znělo, jako bych tu odpověď měla dopředu připravenou, ale připadala jsem si stejně nemožně.

„Tak vidíš. To chce párty! Zvu tě, Nelo! Tuhle sobotu?“ spustila na mě jako utržená. „Máš ještě své staré číslo? Napíšu ti. Přijed! Bude to u nás na zahradě. Někdy je fajn vyvětrat si hlavu. Klidně s cizíma lidma... Věř mi!“ ubezpečovala mě a dívala se přitom na můj nijaký výraz.

Bylo to od ní milé. Ale nic víc. Vzala mě prostě na milost.

„Možná máš pravdu.“ Poprvé za to ráno jsem se donutila usmát.

Troubící vozidlo, přibližující se závratnou rychlostí, probra-
lo i ostatní čekající kolem dokola.

„To je Ben!“ vykřikla Romana. „Jak jinak!“ dodala nadšeně.

„Tak to se máš,“ řekla jsem oproti ní zcela tiše.

Romana mi ale trhla rukou. „Pojď, někam tě hodíme,“ navrhla a táhla mě s sebou.

„Dík, ale mám to myslím jiným směrem,“ odpověděla jsem rozmrzele. Byla jsem si tím naprosto jistá. Co se budu někam cpát.

„On se rád otočí. Znáš přece ty mladý kluky, jednou se chytanou volantu a nejradši by s ním i usnuli,“ rozřehtala se a několikrát po mně mrkla jedním okem.

Taky jsem se znovu usmála. Chovala se pošetile, jako malé děčko.

„Nevím, já si počkám na bus, však tu bude co nevidět.“ Dala jsem okamžitě zpátečku. Proč bych měla nastupovat k někomu cizímu do auta?

„Nebud' tak přízemní a koukej si nasednout!“ nakázala mi s takovým zvláštním úšklebkem.

Rozesmálo mě to. Šourala jsem se za ní a vůbec mě nenapadlo žádné vysvětlení, co to vlastně provádím. Auto zastavilo metr od nás. Mladík za volantem načuhoval ven. Romana mi otevřela zadní dveře. Ona sama si automaticky sedla vedle řidiče.

„Ahoj, Bene, tak jsme nakonec dvě. To jsi rád, vid'?“ pronesla Romana až v autě. Jen tak! Úplně v klidu! A přitom se po nás obou podívala.

„V pořádku, žádný problém,“ řekl ten kluk za volantem a zadíval se mi ve zpětném zrcátku do obličeje. Měla jsem po celém těle hrozně zvláštní pocit. Přesto ale... dívala jsem se do toho zrcátka určitě nějakou chvíli i já.

Po cestě jsem si stáhla do jedné třetiny okénko a nechala si do tváře foukat vlhký ranní vzduch. Romana s Benem diskutovali mezi sebou. Já je neposlouchala. Když auto zastavilo u vysoké prosklené budovy, na chvíli jsem zpozorněla. Na hlavních dveřích svítil nápis Tiskárna Frank a těsně pod tím byly uvedeny další nezbytné údaje i kontaktní čísla.

Než Romana vystoupila z auta, obrátila se na mě a laskavě pronesla: „Řekni si, kam potřebuješ hodit. A nezapomeň! Ta sobota platí, tak kolem páté? Budu fakt ráda, když dorazíš. Ještě ti napíšu adresu. Zatím...“ usmála se a vyskočila z auta.

„Děkuji moc, za obojí,“ odpověděla jsem rychle, i když mě už v žádném případě nemohla slyšet.

Nastalo hrobové ticho. Asi tak na deset vteřin. To se mi nestává. Nechápala jsem. Jako bych měla už na té zastávce takovou divnou předtuchu. Proč se tohle sakra děje?

Ben se ke mně po těch několika vteřinách obrátil: „Tak kam to bude? Čekám na další instrukce,“ pronesl docela klidně. A pak ten hlas. Ochromil mě. Někdo mi snad přilepil rty k sobě? Nedokázala jsem si vybavit vůbec nic. Měla bych se vzpamatovat! Přece tu nebudu za nějakého pomatence.

„Ulice Ostružní. Na úřad...“ vyhrkla jsem na něj a zasekla se. Nebo mě přerušil on?

„Ano, vím, něco jsem si tam teď byl vyřizovat,“ vysvětlil mi.

„Výborně! Děkuju moc. Je mi líto, že vás zdržuju. Je to nakonec skoro přes celé město,“ konstatovala jsem nejistě.

„Jak jsem řekl, to není žádný problém.“ Znovu na mě mrknul do zpětného zrcátka. „Nechcete si přisednout ke mně dopředu?“ zeptal se, než zařadil rychlost. Ruku měl položenou na páce, ale ještě s ní nepohnul. Namísto toho se na mě znovu otočil.

„Ne! Jenom další zbytečný zdržení,“ řekla jsem odměřeně. Přitom jsem se raději podívala ven do silnice.

Celou dobu, až k úřadu, jsem se snažila sledovat jen cestu. Vnímala jsem Benovy pohyby, jak házel ofinou, zřejmě ze zvyku, do strany. Nedalo se to přehlédnout, bylo to náramně výzývavé a směšné zároveň. Co chvíli se zavrtěl na sedadle a pokoušel se o nenápadné pohledy zase do toho zpětného zrcátka. Modlila jsem se za každý ujetý metr. Nevím proč, ale cítila jsem se nepřijemně. Zvláště.

Zastavil na posledním semaforu, pak se pomalu rozjel a nakonec zaparkoval těsně u schodů vedoucích k hlavním dveřím. Budova úřadu byla jedním slovem nevzhledná, přestože nedávno prošla kompletní rekonstrukcí. Každé ráno mi

připomněla jeden z těch hranatých panelových domků z doby předchozí.

„Děkuji moc, skvělé! Chodím stejně zadním vchodem,“ sunula jsem se okamžitě z auta ven, aniž bych se rozhlédla.

„Doprovodím vás,“ řekl odhodlaně a hned nato vypnul motor.

Nestačila jsem říct ani ň a stál přede mnou. Vysoká, štíhlá postava mladého muže s kaštanovými vlasy a očima ještě tmavšíma mě najednou přiměla k bdělosti a větší pozornosti. Ten první, přímý pohled nikdy nezapomenu.

Nebyl nijak zvlášť pohledný, i když na kluka měl opravdu krásně tvarované rty, a když se usmál, oči mu zazářily tak, až mě zabrněly nohy. V jeho čisté, snědé pleti se odráželo ranní světlo. I přes ten letní vzduch mě polil studený pot. Neuměla jsem se stydět, a hlavně to na mně musel poznat.

„To nesmí... není třeba,“ vyjekla jsem rozpačitě, když vedle mě udělal opravdu jeden krok vpřed. Rozhodila jsem ruce a dotkla se tak náhodou jeho paže. Snad abych ho alespoň takhle zastavila.

Zbytečný pokus!

„Dobře. Tak jen pár kroků,“ řekl a sklopil oči.

Zastyděla jsem se víc než on. Co se to sakra...? Musím se hodně rychle rozběhnout, a hlavně se nezastavit. Připadala jsem si, jako bych někde něco ukradla. Hlavu jsem držela vzpřímenou a stejně tak i celé tělo. Úplný robot na dálkové ovládání, kterého někdo přepnul do programu nejrychlejší chůze. Už jsem se neohlédla. Měla jsem důvod? Ani náhodou.

Vstoupila jsem skoro nenápadně k sobě do kanceláře, zasedla za stůl. Než jsem zapnula počítač, svlékla jsem si pruh-

vaný svetr a chvíli nečinně a nehybně zírala před sebe. Obrazovka monitoru začala pomalu načítat všechny ikonky na ploše. Než jsem otevřela první mail, vtrhla do dveří kolegyně z vedlejší kanceláře a okamžitě sebrala vrchní složku z hromady na stole.

„Dobré ráno. Už mě zase honí!“ procedila naštvane mezi zuby. Myslela našeho věčně vystresovaného a už lehce senilního šéfa. Ještě nepochopila, že s ním se musí jednat v rukavičkách. Zvláště po ránu, před víkendem a před výplatou. Ten člověk doslova seděl na každé koruně. Už to mi přišlo nadmíru hendikepující. A s věkem se takové vlastnosti ještě víc stupňují.

„To chce klid a úsměv,“ řekla jsem s nadhledem. „Dones mu kafe a nezapomeň aspoň dvě kostky cukru,“ dodala jsem a podívala se na svůj poloprázdný hrníček. Něco podobajícího se kávě v něm zůstalo nedopité od včera.

„Nebo rovnou otrávit,“ pronesla úplně natvrdo. Co jí asi tak mohlo proběhnout hlavou? Usmála jsem se. Nejspíš si samu sebe představila, jak tam tak stojí, předstírá úsměv a povzbuzuje ho. Ať si konečně srkne té úžasné přeslazené kávy! A pak mu hlava padne na stůl a... V tu chvíli vybuchla smíchy.

„Maryšo!“ okřikla jsem ji. Není nad ranní dávku dobrého sarkasmu. Poté jsem se zvedla a následovala ji do naší společné kuchyňky v rohu na konci dlouhé chodby. Nejen náš šéf, ale i já jsem zatoužila po kávě. Tedy určitě bez těch přidanych hodnot.

II. NIC UŽ NEŘÍKEJ

*„Lidé nevědí, co chtějí,
dokud jim to člověk nenabídne.“*

Terence Conran

„Ty dnes nějak vyspáváš!“ zavolal na mě starší syn. Dveře od ložnice přitom nechal víc otevřené, než byly přes noc, takže jsem viděla na hodiny v kuchyni. Aktuální čas 9:15.

Můj starší syn Matěj si šel akorát svléknout pyžamo, aby nemeškal dopolední zápas. Respektive jedno z přátelských utkání starších žáků místního fotbalového klubu. Byly sice prázdniny, ale sportovní kluby neusínaly na vavřínech ani v tomhle čase. Konkrétně u nás se pořád něco děje. Když to není nějaký kemp, tak je to soustředění, kondiční tréninky a jiné. Dalo by se klidně pokračovat... A Matěj fotbalem v posledních měsících doslova žil. Takže mě jeho prosebný pohled donutil zvednout zadek a dovléct své nijak zvlášť odpočaté tělo do koupelny.

Obvykle ho na tyhle víkendové zápasy vozí manžel. Tento-

krát mi ale napsal už v týdnu stručnou SMS, že je v Německu a vrací se dnes v noci.

U zrcadla v koupelně jsem konečně úplně otevřela oči. Několikrát jsem si opláchla obličej studenou vodou. Pak jsem vzala do ruky kartáč a zkusila nemožné. Zkrotit své rozčepýřené vlasy. Po dvou minutách jsem to vzdala. Ještěže existují gumičky přímo na moje vlasy. Třeba večer ten drdol i rozmotám.

Nakonec jsem na sebe hodila jednoduché spodní prádlo, bílé legíny a dlouhou černou tuniku s kapucí. Matěj mi ještě po cestě do kuchyně vrazil do ruky můj oblíbený hrneček s horkou kávou a hned nato se šel obouvat.

„Věci mám připravené, čekám u vchodu, mami,“ zavolal na mě, než za sebou přibouchl dveře.

„Filip ještě spí?“ zahalekala jsem už do prázdné předsíně a přitom se několikrát rozhlédla po uklizené kuchyni. My máme paní na úklid? „Dobře, nechám ho dospat, snad budu brzo zpátky,“ odpověděla jsem sama sobě. Vypila jsem ještě dva loky a pak se rychle přemístila do předsíně. Tady je zas pro změnu takový bordel! Sem paní na úklid ještě nedošla! Nedomázala jsem najít svoje tenisky. Z ruky do ruky jsem si přendávala pořád tu samou, levou. Boty byly naházené jedna přes druhou v jedné ze dvou otevřených polic našeho botníku, kde se daly nalézt i zcela jiné cennosti. Jako třeba použité papírové kapesníčky, kšiltovka s utrženým kšiltem nebo už dávno nenošené sluneční brýle.

Bydleli jsme ve druhém patře činžovního domu, celkem blízko centra. A vůbec! Bylo to blízko kamkoliv. Pošta, obchody, škola...

Matěj přešlapoval u vchodu. „Nedošlo mi, že máme auto ještě v háji,“ zasyčel nahlas.

„Tak si dáme poklus, co říkáš?“ nadhodila jsem vtipně. Vůbec mě nenapadlo, že by to mohl vzít vážně.

„To dáš po ránu?“ zasmál se a zvedl oči v sloup.

„Nepodceňuj mě, jooo!“ obořila jsem se na něj a pomalu se rozbíhala. Jako na startovní čáře.

Doběhl mě s druhým vydechnutím. Bylo mu 13. A já ho už teď nestíhala v mnoha věcech. Nebyla jsem matka, která by si tohle nepřiznávala. Ve spoustě ohledů mě to spíš příjemně těšilo a nabuzovalo.

Na nebi se spojovaly černé mraky. Začínalo mrholit. Přidali jsme na tempu. Před hlavní bránou fotbalového stadionu jsme stáli do deseti minut. Byla jsem udýchaná, srdce mi bušilo dvakrát rychleji než při normální chůzi, ale jinak jsem se cítila ne-zvykle spokojená. Něco na tom ranním běhání nejspíš bude! Zatímco jsem se ještě několikrát ohlédla za synem, který sebestě jistě nakráčel do kabin spolu s dalšími kamarády, obešla mě skupinka lidí. Překvapivě i několik dívek.

Stála jsem na rohu travnatého hřiště. Rukama jsem svírala zábradlí, abych se trochu protáhla, než vyrazím zpět k domovu, když ke mně zezadu přistoupila vysoká postava. Mužská postava.

„Počítám jasná výhra, když jsi dnes přišla fandit?“

Stačila mi první tři slova a hned jsem věděla, z jakých úst vyšla. Zvláštní, co způsobí některé hlasy na první dojem. Otočila jsem se na něj a pozdravila ho. „Já bych ho asi jen rozptylovala,“ usmála jsem se.

Díval se na mě, ne... díval se na má ústa a rozpačitě se zeptal: „Promineš mi, že tykám? Nějak mi to přišlo přirozené. Vypadáš totiž jako holčička s tou kapucí na hlavě,“ řekl a sklopil oči.

„Bene, klidně,“ vypadlo ze mě. „Tady v tom věkovém průměru, vid? To se úplně nabízí, že jo?“ upřela jsem na něj zdánlivě vítězný pohled. Nekompromisní, ironická a přísná. Snad by mezi námi mohlo být jednou provždy jasno! Z jeho strany ale nepřišlo nic. Nic, čím by zvrátil mou přehnanou reakci. A tak jsem si hlasitě a nespokojeně oddychla. „No nic, půjdu vytáhnout dalšího lenocha z postele.“ Pohlédla jsem zase směrem k bráně a stáhla si kapuci do půli čela. Mrholilo čím dál víc.

„Už?“ zeptal se neklidně. „Nezůstaneš ani na pár minut?“

Myslím, že věděl zcela jistě, že Matěj hraje první zápas. A že bude od začátku v základní sestavě. Jinak by se přece neptal...

„Je to jen přátelské utkání, musím se vrátit. Ahoj.“ Na slovo „musím“ jsem přidala důraz. Jenže můj pohled se spolu s pozdravem zastavil na jeho tváři. Bylo mi ho najednou líto. Z vlasů mu po obličejí stékaly kapky deště, řasy se mu leskly. Svě krásné rty tiskl úpěnlivě k sobě. Stydlivě. Přesto se ani nepohnul. „Snad to počasí dnes mamince vyjde, myslím na té párty. Mělo by se to k večeru vybrat,“ řekla jsem napjatě. Nasměrovaná k bráně.

„Přijdeš?“ zeptal se šeptem. Něco jako nenápadná prosba.

Slyšela jsem to slovo dobře, ale neodpověděla jsem. A dokonce se už ani neohlédla. Protentokrát.

„Filipe!“ zakřičela jsem ještě na mladšího syna, než mi zmizel za dveřmi.

„Yes...?“ zastavil se u nich, těsně před zabouchnutím.

„V kolik bude návrat?“ vstala jsem od stolu a polykala poslední sousto z našeho sobotního menu. „Odpoledne asi půjdu ke kamarádce na grilování.“ Došla jsem skoro až k němu. Nervózně se vlnil v kolenou. Jako nějaká figurka na pérkách. „Vem si s sebou klíče a telefon!“ zpřísnila jsem tón hlasu. Žádná akce ani reakce. Prostě si mě vyslechl a smířlivě kývl na instrukce. Než mi jako tajfun přibouchl dveře před nosem.

Na stolku v obývacím pokoji mi asi po šesté za poslední půlhodinu zabučela zpráva. Romana. Ještě jsem jí nestačila odpovédět. Pořád jsem váhala. Vyndávala jsem právě nádobí z myčky, když se ve dveřích zjevil pro změnu Matěj.

„Prdli jsme,“ zabručel. V kuchyni mě obešel a začal se rozhlížet po jídle.

„Je to v troubě.“ Bylo mi jasné, po čem se bude v první řadě shánět, ani jsem nemusela zvedat hlavu od myčky.

„Skvělý,“ řekl mezi prvním a druhým soustem. „Jdu pak na inlajny k Martinovi na hřiště, viděl jsem tam teď bráchu,“ sdělil mi trochu zamyšleně. Na jídlo se ale tvářil celkem spokojeně.

„Nebudu navečer doma, přijdu později. Jdu na grilovačku.“ I jemu jsem to řekla jako hotovou věc.

„OK,“ přikývl a zabořil asi desátou lžící do francouzských brambor. Respektive do plechové zapékací misky, kterou hlučně vyškrabával i po stranách.

Při tom zvuku jsem skřípala zuby. Než Matěj zase odběhl ven, odpovéděla jsem Romaně na její naléhavost v SMS zprávách: *Na chvíli se zastavím. Nela*